

Fractie:	CDA
Naam:	Bert Geerts
Onderwerp:	Gasprijzen Het Bosbad
Datum indiening vragen:	12 maart 2024

Vragen:

Namens de CDA-fractie van de gemeente Noordoostpolder willen wij uw aandacht vragen voor de recente ontwikkelingen met betrekking tot de gasprijzen van zwembad Het Bosbad in Emmeloord. Na zorgvuldig onderzoek en vragen hierover, zijn wij tot de conclusie gekomen dat de gasprijzen in 2023 zeer hoog zijn geweest vanwege het afsluiten van een nieuw contract op de piek. **(2022: 0,69ct/ 2023: 2,50 ct./ 2024: 1,75 ct , privé betaald ik fors minder)**

Wij hebben enkele vragen waarop wij graag opheldering ontvangen:

1. Wij constateren dat de gasprijzen, exclusief belastingen, voor zwembad Het Bosbad in 2023 extreem hoog zijn. Kunt u ons nader informeren over de inzet die gedaan is om deze kostenstijgingen te voorkomen?

Antwoord:

De gasprijs is een direct gevolg van geopolitieke ontwikkelingen. Een van de belangrijkste acties die genomen zijn om het aantal m3 gas te beperken is een verlaging van de temperatuur van zowel het water als de lucht in het zwembad.

Het meest effectief om de stijging van de energieprijzen aan te pakken is het zwembad duurzaam en gasloos te maken. Dat is in het geval bij de nieuwbouw variant waar u eind 2023 mee heeft ingestemd. Ten opzichte van de huidige situatie verwachten we dat de energiekosten voor de nieuwbouw € 400.000 lager zullen zijn. Dit is ook zo verwoord in het Raadsvoorstel Nieuwbouw Bosbad.

We hebben onlangs de definitieve kosten voor 2023 kunnen vaststellen. De lasten voor aardgas en elektra Bosbad in 2023 zijn uitgekomen op € 918.271. Geraamd (begroting ná wijzigingswijziging) is in totaal € 1.059.775. Hiervan is € 164.000 éénmalig gecompenseerd via de Specifieke Uitkering Meerkosten Openbare Zwembaden. Uit de Decemberrapportage 2023.

2. Gezien het gebruik van gemeenschapsgeld roept deze kwestie de vraag op hoe hiermee wordt omgegaan binnen de gemeente Noordoostpolder. Wie draagt verantwoordelijkheid voor deze uitgaven en is het nieuwe contract onderdeel geweest van een bestuurlijke afweging en waarom is de raad niet meegenomen of geïnformeerd?

Antwoord:

De verantwoordelijkheid voor de uitgaven heeft de raad gedelegeerd aan het college en het college heeft (onder)mandaat verleend aan de ambtelijk verantwoordelijke(n).

De raad is middels de producten van de begrotingscyclus juist tijdig en volledig geïnformeerd en in positie gebracht door het college.

3. Hoe heeft het kunnen gebeuren dat deze posten met betrekking tot de gasprijzen van zwembad Het Bosbad waren verstoep in de programmabegroting en begrotingswijzigingen? Wij willen graag begrijpen waarom deze informatie niet eerder transparant is gemaakt en de keuze niet expliciet heeft voorgelegd.

Antwoord:

Er is middels de afgesproken werkwijze voor financiële aangelegenheden, via de P&C-stukken, met u gecommuniceerd over de stijgingen van de energieprijzen. De suggestie dat dit verstoep zou zijn in de stukken is onterecht. In 2023 is hier in de begroting en de clusterkwartaalbegrotingswijzigingen gezien de urgentie en de consequenties nadrukkelijk aandacht voor geweest. In elk van deze documenten is er een aparte tekst gewijd aan de stand van zaken. De gemeenteraad heeft ingestemd met deze stukken.

Programmabegroting 2023, onder paragraaf Weerstandsvormogen en risicobeheersing (blz. 115) staat het volgende:

14. Levering gas en elektra

De energieprijzen (gas en elektra) zijn historisch hoog, mede door de oorlog in Oekraïne. Dit heeft effect op de gehele organisatie. Denk aan hogere energielasten voor gemeentelijke gebouwen. Ook de onzekerheid met betrekking tot de levering van gas op korte of lange termijn is een risico. Een groot deel van het Europese gas komt uit Rusland. Als Rusland (deels) stopt met gas leveren aan Europese landen, zullen de gasprijzen nog verder stijgen.

De energieprijzen hebben een sterke stijging doorgemaakt vanaf midden 2021. Het is niet uitgesloten dat de prijs komende winter nog verder zal stijgen. Zodra de winter aanbreekt en de temperaturen dalen, kan mogelijk een verdere stijging van de tarieven plaatsvinden, omdat er meer vraag is naar gas. Voor de lange termijn is dan ook de verwachting dat de energieprijzen gaan dalen. Dit zal dan in de loop van 2023 duidelijk worden. Omdat we in Nederland de elektra bijregelen met door gasgestookte energiecentrales bepalen zij de elektraprijs, waardoor deze ook behoorlijk is gestegen.

De gemeente is voornemens om voor het jaar 2023 een vaste prijs van energie inkoop af te spreken met HVC door middel van een investering. Voor 2023 zal dit een vaste prijs betreffen en daarna kan de gemeente overgaan tot een marktgemiddelde index prijs. Voor 2023 betekent dit dat de prijs zeker zal zijn. De periode daarna is onzeker.

Het variabele deel, het verbruik, is nog eveneens onzeker. De afgelopen jaren waren vanwege de coronapandemie geen goed vergelijking qua regulier verbruik. Denk bijvoorbeeld aan de tijdelijke sluiting van het zwembad.

Vervolgens in de eerste clusterkwartaalbegrotingswijziging van 2023, blz. 7 en blz. 8:

Voorstel

De kosten voor energie zijn voor het prijsdeel bekend vanwege de gesloten contracten. Voor het hoeveelheidsdeel kan dat nog niet worden aangegeven, omdat er onderzoeken plaatsvinden naar energiebesparingsmogelijkheden en naar maatregelen in de vorm van investeringen die het energieverbruik op zo kort mogelijke termijn kunnen terugdringen.

Voor de hiervoor staande en overige effecten van de inflatie krijgt u zo spoedig mogelijk, doch in elk geval in de tweede clusterkwartaalbegrotingswijziging een verdere uitwerking van de effecten en van de mogelijkheden hoe u hier mee om kunt gaan.

En in de tweede clusterkwartaalbegrotingswijziging van 2023, blz. 13:

Energie

Voor de levering van energie zijn in 2022 nieuwe contracten voor gas en elektriciteit afgesloten met HVC voor de komende jaren. De tarieven voor gas en elektriciteit zijn hoger dan we hebben opgenomen in de begroting 2023. Dit is ook opgenomen in de risico paragraaf van de begroting. De tarieven voor de levering van gas en elektriciteit zijn verhoogd met een factor die ligt tussen de 4 en 5 maal het tarief van 2022. De energieprijzen worden door de leverancier bepaald op basis van de marktontwikkelingen en risico's die leverancier heeft. Ongeacht prijsstijgingen of prijsdalingen betalen wij een vast bedrag aan HVC. We verwachten netto € 1.500.000 extra nodig te hebben voor dit jaar. De nieuwe prijzen voor 2024, worden vastgesteld in oktober op basis van het gemiddelde variabele tarief van afgelopen jaar.

Tot slot wijzen we hier ook op een door u met algemene stemmen aangenomen motie bij het raadsvoorstel in 2022 voor een aanpassing van het investeringsbudget in verband met de stijgende bouwkosten. Hierin benoemt u zelf ook dat de verwachting is dat de energielasten stijgen tot € 600.000. Dit bleek in 2023 dus nog meer te zijn maar door een eenmalige compensatie van het Rijk kwamen we op die € 700.000 uit.

4. Welke conclusies trekt het college zelf over het inkoopproces en de gemaakte keuzes? Gaat u dit evalueren en verbeteren, gezien de situatie met de gasprijzen van zwembad Het Bosbad in 2023/2024. Is hierover reeds overleg gevoerd met de betrokken partijen (intern) en wat is het vervolg hierop?

Antwoord:

De onzekere situatie met betrekking tot de kosten voor energie heeft geleid tot de keuze om voor 2023 en 2024 voor vaste bedragen te gaan. Hiermee wisten we waar we aan toe waren. Hierbij is afwogen of de kans dat de prijzen hard zouden dalen realistisch was maar ook gekeken wat de kans zou zijn dat door verdere escalaties op geopolitieke niveau de prijs nog verder zou stijgen. Wij denken dat gezien de situatie op de energiemarkt en met de kennis van toen het verstandig was voor de eerste twee volgende jaren voor vaste prijzen te gaan en vanaf 2025 te werken met een gemiddelde index.

5. In het verleden heeft de accountant al aandachtspunten geuit met betrekking tot het inkoopproces. Kunt u aangeven op welke wijze deze aandachtspunten zijn opgepakt en welke verbeteringen zijn doorgevoerd?

Antwoord:

Graag vernemen wij van u om welke aandachtspunten het gaat en uit welk document deze komen.

6. Deze getallen (de tijdelijk hoge gasprijzen à 700-918K) waren de basis voor de business-case van Het Bosbad waar de raad mee heeft ingestemd, hebben we ons dan niet gebaseerd op foutief hoge gasprijzen waardoor de businesscase van de nieuwbouwsituatie er onterecht gunstiger uit ziet dan tov de huidige situatie?

Antwoord:

Het college heeft de raad met het raadsvoorstel juist en volledig geïnformeerd. De informatie die het college verstrekt heeft, is gebaseerd op de kennis en markt en marktverwachtingen die er voor dat moment en met een blik vooruit waren.

7. De budgetoverschrijding t.a.v. de energielasten Bosbad zijn niet gemeld aan de raad en zijn vervolgens als structureel in de programmabegroting opgenomen. Het budgetrecht ligt toch bij de raad en in 2023 is alleen beslist over een hogere exploitatiebijdrage tot ruim 3 ton vanwege de hoge energielasten.

Antwoord:

De gemeenteraad heeft bij de tweede budgetwijziging op basis van de gasprijzen het budget aangepast. Het college merkt hierbij op dat in de activiteitsubsidie voor Het Bosbad geen middelen opgenomen zijn voor energielasten. Deze worden door de gemeente bekostigd als eigenaar van het gebouw.

Het besluit waar u naar verwijst over een hogere exploitatiebijdrage van € 300.000 euro herkennen wij niet. Het Bosbad krijgt een activiteitsubsidie, die was in 2023 € 478.495 euro. Deze was iets lager dan in 2022 in verband met een door de raad opgelegde taakstelling.

8. In het raadsvoorstel over het Bosbad wordt aangegeven dat er structureel al 7 ton in de begroting is opgenomen. Hoe kan dat?

Antwoord:

Het college heeft de raad hierin meegenomen door middel van de aanpassingen in producten van de begrotingscyclus, zo ook in de meerjarenprogrammabegroting.

Wij constateren dat er in één jaar bijna een miljoen aan energiekosten voor zwembad Het Bosbad is uitgegeven, wat niet alleen aanzienlijk is, maar ook zorgwekkend en waar wij ook niet adequaat in gekend zijn en waardoor wij onze rol niet goed hebben kunnen invullen.

Wij kijken uit naar uw snelle en gedetailleerde reactie op bovenstaande vragen, zodat wij als raadsfractie ons werk adequaat kunnen uitvoeren en de belangen van de gemeenschap kunnen behartigen.

Datum beantwoording vragen:	22 april 2024
Contactpersoon:	Ellentrees Müller
E-mail adres:	e.muller@noordoostpolder.nl
Tel:	06 4813 4613